

Sygn. akt V Ca 2528/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodnicząca:	Sędzia Aleksandra Łączyńska - Mendakiewicz
-----------------	--

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2019 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. C. i J. C.

przeciwko Gminie N.

o zapłatę

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Rejonowego w Pruszkowie

z dnia 17 lipca 2019 r., sygn. akt I C 369/19

I.

zmienia zaskarżony wyrok w pkt 1 w ten sposób, że zasądza od Gminy N. na rzecz A. C. i J. C. solidarnie kwotę 3.013,50 zł (trzy tysiące trzysta pięćdziesiąt złotych i pięćdziesiąt groszy) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 27 marca 2018 r. do dnia zapłaty oraz w pkt 2 w ten sposób, że zasądza od Gminy N. na rzecz A. C. i J. C. solidarnie kwotę 1017 zł (jeden tysiąc siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

II.

zasądza od Gminy N. na rzecz A. C. i J. C. solidarnie kwotę 650 zł (sześćset pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania w instancji odwoławczej.

Sygn. akt V Ca 2528/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20 grudnia 2018 r. A. C. i J. C. wnieśli o zasądzenie od Gminy N. na ich rzecz solidarnie kwoty 3 013,50 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 27 marca 2018 r. do dnia zapłaty, a także o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powodowie, jako współnicy spółki cywilnej (...) s.c. (...), A. C., oraz pozwana w dniu 5 lutego 2018 r. zawarli umowę nr (...) na wykonanie w okresie od 5 lutego 2018 r. do 5 marca 2018 r. usług poligraficznych – druku gazety lokalnej, miesięcznika (...). Wynagrodzenie ustalono za druk jednego numeru gazety na kwotę 3 013,50 zł. W okresie obowiązywania umowy pozwana zamówiła druk dwóch numerów gazety (styczeń oraz luty 2018 r.) oraz dostarczyła przygotowane do wydrukowania materiały. Powodowie wykonali usługi i dostarczyli gazety pozwanej. Pozwana nie kwestionowała druku styczniowego numeru gazety. Jeśli chodzi o numer lutowy, przedstawiciel Gminy odebrał usługi bez zastrzeżeń

podpisując odpowiedni protokół, a powodowie za druk lutowego numeru gazety wystawili fakturę VAT nr (...) na kwotę brutto 3 013,50 zł z terminem płatności do 26 marca 2018 r. Pozwana wezwała powodów do odbioru wykonanych i dostarczonych druków oraz zwróciła ww. fakturę. Jednocześnie wykorzystywała druki wykonane przez powodów umieszczając między innymi skan gazety na stronie internetowej Gminy. Mimo wezwania do zapłaty, pozwana nie uregulowała zobowiązania.

W dniu 28 grudnia 2018 r. Sąd Rejonowy w Pruszkowie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty, strona pozwana zaskarżając go w całości, zgłaszając zarzut niewłaściwości Sądu Rejonowego w Pruszkowie ze względu na gospodarczy charakter sprawy. Wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu sprzeciwu podniesiono, że powołana w pozwie umowa dotyczyła druku tylko jednego numeru miesięcznika (...), za który należność została przez pozwaną uregulowana. Nadto, kontrasygnata skarbnika Gminy opiewała wyłącznie na kwotę 3 013,50 zł. Dlatego też prawnie niemożliwe było skuteczne skierowanie przez Gminę do powodów jakiegokolwiek zlecenia generującego zobowiązanie pieniężne, tj. druku kolejnego numeru gazety. Nadto, przesyłka z lutowym wydaniem miesięcznika została dostarczona do Urzędu Gminy w dniu 6 marca 2018 r., a zatem faktura została wystawiona przedwcześnie, a protokół odbioru podpisany przez uprzedniego komisarza dzień wcześniej pozwala domniemywać jego antydatowanie. Wskazano, że w dniu 14 marca 2018 r., po analizie aspektów formalnych sprawy, została podjęta próba zwrotu powodom bezumownie wykonanych wydruków, jednakże odmówili oni przyjęcia towaru. Numer miesięcznika, którego dotyczy ta sprawa, nie został przez pozwaną w żaden sposób wykorzystany i do dziś w całości (2 000 sztuk) zalega w magazynie Urzędu Gminy. Pełnomocnik wywiódł, że powodowie wydrukowali materiał nie wiadomo na czyje zlecenie, ale na pewno nie na zlecenie Gminy N., nie dochowując w ten sposób staranności.

W odpowiedzi na zarzuty zawarte w sprzeciwie, strona powodowa wskazała, że powodowie w okresie obowiązywania umowy otrzymali od pozwanej zamówienie na druk gazety dotyczącej miesiąca luty 2018 r. wraz z materiałami prasowymi do druku. Wykonali zamówione usługi oraz dostarczyli gazety pozwanej.

Do momentu zamknięcia rozprawy strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Wyrokiem z dnia 17 lipca 2019 r. Sąd Rejonowy w Pruszkowie w pkt 1 oddalił powództwo, w pkt 2 zasądził solidarnie od powodów A. C. i J. C. na rzecz pozwanej Gminy N. kwotę 900 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wywiódła strona powodowa zaskarżając wyrok w całości. Zarzuciła przy tym Sądowi Rejonowemu niewyjaśnienie wszystkich okoliczności i faktów istotnych dla sprawy, błędną ocenę zebranego materiału oraz przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów.

Mając na względzie powyższe zarzuty, strona powodowa wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości i zasądzenie od pozwanej na rzecz powodów kosztów postępowania.

W odpowiedzi na apelację, pozwany wniosł o oddalenie apelacji powodów w całości oraz zasądzenie kosztów procesu w instancji odwoławczej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie.

Zasadnie podniesiono zarzut błędnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Wbrew twierdzeniom strony pozwanej nie sposób uznać, aby umowa podpisana przez stronę powodową i stronę pozwaną z dnia 5 lutego 2018 r. nr (...) dotyczyła wydania jedynie jednego numeru gazety. W umowie określono termin rozpoczęcia realizacji oraz zakończenia na dni 05 luty 2018 r. oraz 05 marca 2018 r., zaś zgodnie z § 1 ust. 3 jako czas wykonania zamówienia wskazano termin 1-3 dni roboczych. W takiej sytuacji określenie terminu obowiązywania umowy, przy założeniu że umowa dotyczyć będzie druku jedynie jednego wydania gazety byłoby zbędne. Ponadto w § 4 ust. 1 i 2 ww. umowy wskazano ponadto, że wykonawca będzie dostarczał prawidłowo wykonany miesięczny nakład przedmiotu umowy do siedziby Zamawiającego oraz wskazano, iż odbiór nakładu następować będzie na podstawie protokołu przekazania. Użycie czasu przyszłego w aspekcie niedokonanym, wskazuje że

zamiarem stron przy zawieraniu umowy objęto możliwość zlecenia na podstawie ww. umowy druku więcej niż jednego numeru gazety, pod warunkiem że powyższe będzie miało miejsce w terminie obowiązywania umowy. Również sposób sformułowania wartości zlecenia przemawia za uznaniem, że na podstawie tej umowy możliwe było zlecenie druku nie tylko jednego numeru gazety. Wskazano, że wartość umowy ustala się na kwotę brutto 3013,50 zł co dotyczy wykonania jednego numeru gazety. Nie określono jednak wprost ilości możliwych do zlecenia na ww. umowie wydań gazety lokalnej. W rzeczywistości trudno uznać, że zamiarem Gminy było zlecenie jedynie jednego numeru. Zeznania komisarza D. N. wskazują, że zamiarem gminy było nawiązanie dłuższej, regularnej współpracy ze stroną powodową. Jak wynika zaś z zeznań świadka J. Ł. z uwagi na okres wyborczy zdecydowano się zawrzeć umowę na konkretny okres, a nie na ilość wydań. Strona powodowa również została poinformowana że możliwe jest zlecenie kolejnego druku na podstawie ww. umowy, o czym świadczą zeznania A. C. i J. C.. Ponadto za powyższym przemawia również okoliczność, iż dopiero przy założeniu dłuższej współpracy z drukarnią możliwe było zaoferowanie ceny jaka ostatecznie znalazła się na umowie za wydruk 2000 egzemplarzy jednego wydania gazety.

Nie może również pozostawać bez znaczenia okoliczność, iż to pracownicy strony pozwanej sporządzili umowę o takiej treści, powoływanie się zatem obecnie na rozbieżności w możliwej interpretacji podczas gdy kontrahent umowy został wprost poinformowany, iż umowa nie dotyczy konkretnej ilości, a jedynie iż obowiązuje w okresie od 05 lutego 2018 r. do 05 marca 2018 r., jest w ocenie Sądu Okręgowego sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Niewątpliwie również na podstawie tej samej umowy, zlecono powodom druk kolejnego numeru gazety. Podjęcie decyzji o zleceniu druku kolejnego wydania (...), mając na uwadze zeznania świadka J. Ł., przemawia za przyjęciem iż strona pozwana pozostawała w przekonaniu o prawidłowości zlecenia kolejnego numeru na podstawie uprzednio zawartej, nadal obowiązującej umowy. Bezsporne pozostawała również okoliczność, że strona powodowa wykonała zlecenie druku kolejnego numeru gazety, za co nie otrzymała wynagrodzenia. Okoliczność, że w tzw. międzyczasie doszło do zmian osobowych w urzędzie gminy nie może uzasadniać odmiennej interpretacji umowy. Odnosząc się zaś do kontrasygnaty skarbnika, o której mowa w art. 46 ustawy o samorządzie gminnym, wskazać należy że przesłuchana w charakterze świadka M. S. – skarbnik gminy wskazała iż udzieliła ww. umowie kontrasygnaty przy czym kontrasygnata polega na podpisaniu ww. umowy przez skarbnika, przy czym przy podpisie skarbnik nie wskazuje kwoty do jakiej udziela kontrasygnaty. Świadek wskazała, że nie rozmawiała z wójtem na jaką kwotę udziela kontrasygnaty. Okoliczność, że następnie nieprecyzyjnie zaksięgowano wartość umowy, nie może przemawiać za zasadnością stanowiska strony pozwanej o tym, iż w istocie umowa dotyczyła druku jedynie jednego numeru (...). Niewątpliwie zatem ww. umowie udzielono kontrasygnaty skarbnika.

Niezależnie od powyższego, wskazać należy, że jak podnosi się w doktrynie, stosownie do art. 60 k.c., oświadczenie woli organu gminy może być wyrażone w dowolny sposób, byleby tylko ujawniało w dostateczny sposób jej treść, chyba że ustawa lub umowa przewiduje dla danej czynności formę aktu notarialnego lub inną formę szczególną. W judykaturze przyjmuje się, że te zasady mają również odpowiednie zastosowanie do formy składania kontrasygnaty przez skarbnika gminy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2012 r., II CSK 97/12). Oznacza to, że przystąpienie do realizacji umowy, może być uznane za potwierdzenie jej zawarcia i jednocześnie za złożenie w sposób dorozumiany kontrasygnaty przez skarbnika. W orzecnictwie zarysowała się tylko rozbieżność stanowisk co do tego czy wystarczy tu wykonywanie umowy przez kontrahenta gminy, jak to przyjął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 marca 2000 r., III CKN 608/98, czy konieczne jest jej realizowanie przez samą gminę, za czym opowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 lipca 2009 r., IV CSK 117/09. Gmina niewątpliwie przystąpiła do realizacji umowy, bowiem zleciła stronie powodowej druk kolejnego numeru.

W ocenie Sądu Okręgowego umowa była zawarta na czas określony i nie wskazywała wprost maksymalnej ilości możliwych do zlecenia na jej podstawie druków numerów gazety, a wręcz przeciwnie - sposób jej sformułowania przemawia za uznaniem, że możliwe było zlecenie na jej podstawie druku więcej niż jednego numeru (...). Również działania strony pozwanej podjęte po zawarciu umowy, przemawiały w ocenie Sądu Okręgowego za uznaniem, że zamiarem stron w chwili podpisywania umowy, była wola ewentualnego zlecenia druku kolejnego wydania gazety. O powyższym świadczy m.in. okoliczność, że druk drugiego numeru ostatecznie zlecono, okoliczność, iż osobą która z ramienia gminy zleciła ww. druk była ta sama osoba, tj. J. Ł., fakt iż umowa z dnia 05 lutego 2018 r. nadal obowiązywała oraz krótki termin realizacji świadczenia.

Mając powyższe na uwadze, zaskarżony wyrok podlegał zmianie, o czym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. Podstawę prawną rozstrzygnięcia w zakresie odsetek stanowił art. 481 § 1 k.c.

Konsekwencją zmiany wyroku Sądu Rejonowego była również zmiana w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego. O kosztach tych Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu uwzględniającym zmiany wprowadzone Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 03 października 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Dodatkowo zasądzono 100 zł tytułem poniesionej przez stronę powodową opłaty od pozwu, oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

O kosztach postępowania w instancji odwoławczej Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu uwzględniającym zmiany wprowadzone Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 03 października 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Ponadto zasądzono kwotę 200 zł tytułem opłaty od apelacji.